

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПРОТОКОЛ

**відкритого обговорення схваленого проекту рішення – постанови НКРЕКП
«Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку
та балансуєчому ринку»**

08 травня 2024 року

№ 48-п

*Відкрите обговорення в
режимі відеоконференції
через платформу ZOOM*

Місце проведення: м. Київ, НКРЕКП, вул. Сім'ї Бродських, 19

Присутні:

Від НКРЕКП:

Сідоров І. В. – Директор Департаменту енергоринку (Головуючий);
Олексюк М. І. – Заступник директора Департаменту енергоринку - начальник управління супроводження розвитку та забезпечення функціонування ринку електричної енергії;
Мітрошичев І. О. – Начальник управління моніторингу та аналізу роботи ринку електричної енергії;
Пустовойтов А. М. – Заступник начальника управління - начальник відділу супроводження розвитку та забезпечення функціонування ринку електричної енергії;
Колесніков О. В. – Начальник відділу нормативно-правового забезпечення ринку електричної енергії;
Бабенко О. В. – Головний спеціаліст відділу супроводження розвитку та забезпечення функціонування ринку електричної енергії (секретар).

Від АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ:

Пашинська О. С. – Начальник відділу погодження нормативно-правових актів у сфері електроенергетики Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства.

Від НЕК «УКРЕНЕРГО»:

Мотовиловець О. С. – Начальник відділу взаємодії з учасниками ринку по внесенню змін до нормативно-правових актів;

Шебета А. В. – Провідний інженер відділу взаємодії з учасниками ринку по внесенню змін до нормативно-правових актів;
Реп'єв О. І. – Провідний інженер відділу взаємодії з учасниками ринку по внесенню змін до нормативно-правових актів;
Гальченко А. М. – Начальник відділу адміністрування розрахунків та розвитку ринку Департаменту адміністратора розрахунків Дирекції ринкових операцій.

Від ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»:

Сухецький Б. Л. – Заступник генерального директора з комерційної діяльності;
Гречко О. В. – Начальник відділу регуляторної політики Департаменту з комерції.

Від АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО»:

Вавілов Д. В. – Керівник департаменту по роботі з енергоринком.

Від ТОВ «ЕНЕРДЖІ 365»:

Підлісний Ю. С. – Директор.

Від ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ»:

Осадча С. А. – Менеджер з регуляторних питань.

Від ТОВ «ДНІПРОСТАЛЬ - ЕНЕРГО»:

Гончарук В. М. – Директор.

Від «ЕНЕРА СУМИ»:

Лошак І. В. – Директор розрахунків за транспортування електроенергії.

Від ПрАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»:

Сердобольська С. – Радник генерального директора.

Від ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ»:

Німець Н. Б. – Директор;

Ткач В. В. – Начальник відділу оптового ринку.

Від ТОВ «ВОЛИНЬЕЛЕКТРОЗБУТ»:

Помазун О. – Начальник відділу оптової закупівлі.

Від ТОВ «ЕЛЕКТРОТРЕЙДІНГ ГРУП»:

Галдінова О. М. – Аналітик з консолідованої інформації;

Фролов І. В. – Аналітик з консолідованої інформації.

Від ГС «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ СОЮЗ»:

Тагієва О. О. – Голова спілки.

Від ГО «ПЕРША ЕНЕРГЕТИЧНА РАДА»:

Рогозін О. Г. – Президент.

Від ТОВ «ЕНЕРДЖІ ЕКСЧЕЙНЖ СОЛЮШНС» (далі – ТОВ «ЕЕС»):

Соломонов М. О. – Комерційний директор.

Від ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ»:

Крук О. І. – Менеджер з проектної роботи Управління координації зовнішніх проектів.

Від ТОВ ТОЛК УКРАЇНА І TOLK:

Береснева І. – Генеральний директор.

Порядок денний:

Відкрите обговорення проекту постанови НКРЕКП «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» та зауважень і пропозицій до цього проекту (далі – відкрите обговорення).

Слухали:

Сідоров І. В. (Головуючий) привітав всіх учасників наради та запропонував розглянути зауваження і пропозиції до проекту постанови НКРЕКП «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» (далі – Проект постанови). Запропонував заслухати пропозиції, які надавались учасниками до Проекту постанови відповідно до зведеної таблиці пропозицій та зауважень.

Заслухали представника **ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ»**, яка відзначила щодо необхідності запровадження європейських стандартів в частині граничних цін на всіх сегментах ринку, що у свою чергу є необхідним кроком в рамках імплементації законодавства Енергетичного Співтовариства та підготовки до об'єднання ринків електричної енергії (market coupling). Крім того, створить економічні стимули для імпорту електричної енергії і буде сприяти забезпеченню безпеки постачання електричної енергії та створить умови для розвитку розподіленої генерації електроенергії, що підвищить стійкість Об'єднаної енергосистеми України.

Заслухали представників **ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ»** та **ТОВ «ВОЛИНЬЕЛЕКТРОЗБУТ»**, які відзначили, що постачальники універсальних послуг зобов'язані купувати електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, відповідно до вимог чинного законодавства, у зв'язку з чим несуть великі збитки у періоди з великим обсягом сонячної генерації, оскільки прогнозування обсягу виробітку таких установок, дає значну похибку, що зумовлена природним походженням енергії та впливу різних чинників, зокрема погодних умов, ландшафту території на якій розміщені установки тощо. Також значний вплив на небаланси мають застосування ГАВ. Запропонували зменшити навантаження на ПУПів та затвердити обмеження у формуванні ціни балансуєчого ринку у межах: профіцит -5%, дефіцит +5%.

Заслухали представника АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», який відзначив що останні осінньо-зимові періоди були пройдені ОЕС України в надскладних умовах повномасштабної військової агресії російської федерації, масштабних обстрілів та масових пошкоджень енергетичного обладнання, але Компанія не зважаючи на складний фінансовий стан направляє всі зусилля заради недопущення порушення безпеки постачання електричної енергії зокрема проводить ремонтні роботи та закупівлі обладнання для відновлення роботи пошкоджених енергетичних об'єктів та запропонував для створення умов відновлення пошкодженого генеруючого обладнання, а також для створення конкурентних та рівних умов постачання електричної енергії для потреб споживачів на внутрішньому ринку як для імпортерів, так і для внутрішніх виробників електричної енергії переглянути граничні максимальні ціни ринку «на добу наперед» з урахуванням цін на електричну енергію, які формуються на європейських ринках в осінньо-зимовий період.

Зважаючи на вищенаведене, з метою приведення граничних цін на електроенергію в Україні до економічно обґрунтованих на рівні імпортного паритету з врахуванням форвардних котирувань та профільності цін в Європі, а також, щоб зробити у свою чергу генерацію українського виробника конкурентною, запропонував підняти граничні ціни в пікові та нічні години на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку та встановити їх на рівні:

з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00 – 6 000,00 грн/МВт·год;

з 11:00 до 17:00 – 5 600,00 грн/МВт·год;

з 09:00 до 11:00 – 6 900,00 грн/МВт·год;

з 17:00 до 23:00 – 10 000,00 грн/МВт·год.

На балансуєчому ринку на рівні:

з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 7 000,00 грн/МВт·год;

з 07:00 до 23:00 – 11 000,00 грн/МВт·год.

Заслухали представника ГС «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ СОЮЗ», яка звернула увагу на вартість позитивних та негативних небалансів для постачальників, оскільки на сьогодні дедалі частіше спостерігається дефіцит електричної енергії в ОЕС України, це може призвести до впровадження графіків обмеження споживачів.

А також зазначила, що фізичний дефіцит в системі виникає якщо фактично постачальники вже придбали електричну енергію на різних сегментах ринку. Окрім того інформації щодо зменшення обсягів від генерації постачальники не отримують, тобто зі сторони постачальника виконані всі умови щодо забезпечення електричною енергією споживача, але виявляється, що в системі дефіцит а по придбаним обсягам споживання споживач закритий на 100%, часу для коригування графіків вже немає, бо відключення відбувається ввечері, як наслідок промисловий споживач та постачальник несуть збитки, маючи куплені обсяги електричної енергії, частіше всього у вечірні пікові години, коли найдорожчі кВт*години на ринку, потрапляють на балансуєчий ринок та будуть куплені у постачальника за найнижчими цінами.

Балансування системи не відбувається за рахунок підняття блоків, балансування відбувається за рахунок відключення споживачів, і у цих споживачів є придбана електрична енергія на ці години, але скорегувати відповідні графіки вже не має можливості, як і продати на інших сегментах ринку, і ця кількість придбаного ресурсу потрапляє в небаланси.

У зв'язку з чим запропонувала на балансуєчому ринку встановити максимальну граничну ціну 105 % від ціни РДН, визначеної оператором ринку для кожного розрахунковою періоду відповідної доби постачання; та мінімальну граничну ціну 95 % від ціни РДН, визначеної оператором ринку для кожного розрахункового періоду відповідної доби постачання.

Представник **ГО «ПЕРША ЕНЕРГЕТИЧНА РАДА»** запропонував не спотворювати роботу балансуєчого ринку, натомість вирішувати проблематику постачальників електричної енергії, у тому числі ПУП, шляхом запровадження більш диференційованого підходу до формування ціни небалансів, у тому числі з урахуванням форс-мажорних обставин, спричинених військовими діями, а також шляхом включення відповідних витрат постачальників у кінцеву ціну.

Представник **ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»** висловився за лібералізацію ринку електричної енергії та скасування граничних цін в подальшому, проте, з огляду на те, що підняття граничних цін призведе до збільшення фінансового навантаження на Підприємства, на які покладено спеціальні обов'язки для забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, та запропонував поетапне збільшення граничних цін, у тому числі на балансуєчому ринку, а саме на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку:

максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 4 000,00 грн/МВт·год;

з 07:00 до 23:00 – 7 500,00 грн/МВт·год;

мінімальна гранична ціна – 10,00 грн/МВт·год.

На балансуєчому ринку:

максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 5 000,00 грн/МВт·год;

з 07:00 до 23:00 – 8 250,00 грн/МВт·год;

мінімальна гранична ціна – 0,01 грн/МВт·год.

Представник **ТОВ «ДНПРОСТАЛЬ - ЕНЕРГО»** запропонував Проект постанови тимчасово залишити без подальшого розгляду до отримання детальної аналітичної інформації щодо Проекту запропонованого рішення. Також підтримав учасників, які висловились за зменшення фінансового навантаження на підприємства, які отримують збиток внаслідок ускладненого прогнозування у час воєнного стану.

Представник **ТОВ «ЕНЕРДЖІ 365»** запропонував встановити максимальну граничну ціну на балансуєчому ринку на рівні 120% від ціни РДН.

Представник **НЕК «УКРЕНЕРГО»** зазначила, що проведений аналіз впливу граничних цін, встановлених з 11 квітня 2024 року, в порівнянні з попередніми декадами весни 2024 року засвідчив, що обсяги завантаження ППБ і негативних небалансів зросли орієнтовно на 20%, а подекадні обсяги розвантаження ППБ та позитивних небалансів зменшилися орієнтовно на 35%. Прогноз рівня розрахунків на балансуєчому ринку після введення зазначених граничних цін зросте орієнтовно на 5%, при цьому у разі збільшенні максимальної граничної ціни на балансуєчому ринку в нічні години доби до 5 000,0 грн/МВт·год подекадні зобов'язання ОСП зростуть на 30%.

Представник **ТОВ «ЕЕС»** запропонував застосувати диференційований підхід до формування граничних цін на РДН, ВДР та БР.

Головуючий подякував усім присутнім за виступи та запропонував учасникам наради додатково офіційними листами надати до НКРЕКП свої пропозиції до нормативних документів НКРЕКП щодо врегулювання ситуацій на балансуєчому ринку, які виникають під час російської агресії та обстрілів.

Зазначив, що з метою прийняття ґрунтового та виваженого рішення, НКРЕКП було проведено порівняльний аналіз прогнозних цін на електричну енергію в країнах ЄС та запропонованих рівнів граничних цін в Україні. При здійсненні аналізу було враховано те, що на початку 2024 року внаслідок обстрілів критичної енергетичної інфраструктури ОЕС України значна кількість електростанцій були пошкоджені, що призвело до виникнення стійкого дефіциту генеруючих потужностей. При цьому загроза подальших обстрілів зберігається, що може спричинити виникнення додаткового непрогнозованого дефіциту генеруючих потужностей та мережевих обмежень.

Для збалансування енергосистеми та уникнення відключення споживачів необхідно забезпечити умови для залучення максимального обсягу комерційного імпорту електричної енергії, а саме привести профіль граничних цін на ринку електроенергії України у відповідність до профілю середніх прогнозних цін на електроенергію в європейських країнах.

Для розрахунків був застосований прогноз цін на електричну енергію в європейських країнах на основі форвардних контрактів на природний газ.

Виходячи із наведеного, Департамент енергоринку пропонує на засіданні Регулятора розглянути наступний варіант граничних цін, який дозволяє найбільш ефективно забезпечити покриття очікуваного профілю цін ринків «на добу наперед» суміжних країн з урахуванням умовно-постійних витрат імпортерів, а також унеможливити «перетікання» обсягів електричної енергії між РДН/ВДР та БР:

на РДН та ВДР:

максимальні граничні ціни з 00:00 до 08:00, з 11:00 до 17:00 та з 23:00 до 24:00 – 5 600,00 грн/МВт·год;

з 08:00 до 11:00 – 6 900,00 грн/МВт·год;

з 17:00 до 23:00 – 7 500,00 грн/МВт·год;

мінімальна гранична ціна – 10,00 грн/МВт·год;

на БР:

максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 6 600,00 грн/МВт·год;
з 07:00 до 23:00 – 8 250,00 грн/МВт·год;
мінімальна гранична ціна – 0,01 грн/МВт·год.

Вирішили:

1. Відкрите обговорення Проекту постанови, проведене на засадах гласності та відкритості, вважати таким, що відбулося.

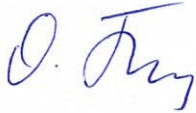
2. Рекомендувати НКРЕКП розглянути на засіданні Комісії питання щодо перегляду та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку згідно з вищезазначеними пропозиціями.

3. Оприлюднити протокол відкритого обговорення Проекту постанови на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Головуючий

Ілля СІДОРОВ

Секретар

Оксана БАБЕНКО